

Ökad vårdkvalitet inom gynekologin

Gemensamma initiativ från privatläkare, den offentliga sjukvårdens kvinnokliniker och sjukvårdsförvaltningen har lett till ett kvalitetsmässigt uppsving för gynekologin i Göteborg.

Samtliga större sjukvårdsspecialiteter i Göteborg har samverkansgrupper med representanter för privatläkare, slutenvårdsläkare och sjukvårdsförvaltning. Varje månad träffas man och diskuterar utbildningsfrågor, strategier för att ytterligare förbättra samarbetet och liknande.

Alla samverkansgrupper bildades parallellt för omkring ett år sedan och den specialitet som i praktiken kommit längst är gynekologin.

– De privatpraktiserande gynekologerna har av tradition haft ett mycket gott samarbete med kvinnoklinikernas specialister. I Göteborg har vi även en stor andel gynekologer som är privatpraktiserande, säger projektledare Eva Alfzelius på sjukvårdsförvaltningen i Göteborg.

Bjöd in specialister

Redan 1989 började de privatpraktiserande gynekologerna i Göteborg organisera träffar då man bjöd in specialister från kvinnoklinikerna vid Östra

tagningen, och av dessa opererades 100 kvinnor. 90 visade sig ha cancer.

– Det här var den första vändan och vi upptäckte såväl små som stora tumörer. På sikt skulle vi kunna upptäcka dessa kvinnor i ett tidigare skede, då tumörerna ännu var små, säger Nils Bjurstam.

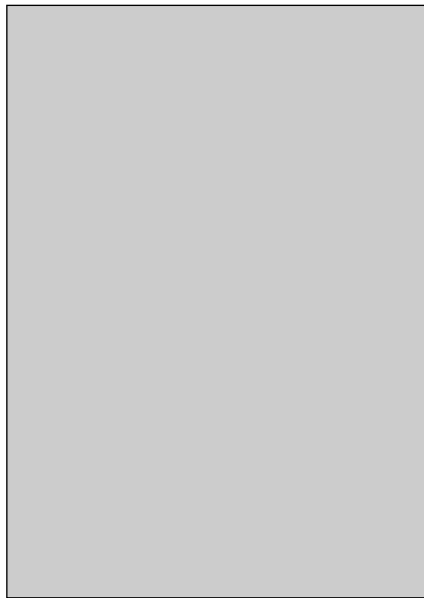
– Min personliga erfarenhet är att kvinnor gärna vill genomgå mammografiundersökning, den är i sig trygghetsskapande.

Nils Bjurstam tror att mammografiundersökningar som helt vilar på kvinnors eget initiativ leder till att många inte kommer till en undersökning.

– Ska kvinnorna gå via bröstmottagningen blir också kostnaderna högre än vid screening.

– Men det jag reagerar mest mot är att man tagit beslut i landstinget utan att först ha lyssnat på oss ansvariga inom vården. Det gjordes inte heller någon riktig utredning innan beslutet togs.

Peter Örn

Lennart Wilhelmsson upplever att den ömsesidiga respekten mellan privatpraktiker och läkare inom slutenvård har förstärkts genom ett väl fungerande samarbete.

sjukhuset, Sahlgrenska sjukhuset samt Mölndals sjukhus. På det sättet etablerades en viktig kontakt mellan privatläkare och kvinnoklinikerna.

Ett år senare, 1990, blev Lennart Wilhelmsson den första privatpraktiserande gynekolog som valdes in i SPUK (kommittén för samplanering för kvinnosjukvård i Storgöteborg). 1995 valdes han till ordförande i kommittén.

– Genom att en privatläkare överhuvudtaget valdes in öppnades många dörrar för privatpraktikerna. Det var också ett uttryck för att respekten för oss hade ökat, berättar Lennart Wilhelmsson.

De privatpraktiserande gynekologerna i Göteborg har haft en ambition att ligga ett steg före i frågor kring kvalitetsutveckling. 1994 startades ett kvalitetsutvecklingsprogram på initiativ av läkaren Göran Rybo på Läkargruppen i Göteborg.

I programmet har bl a ingått en inventering där man kartlagt vilken utrustning olika gynekologer förfogar över, hur lokalerna ser ut och vilken personal som arbetar på mottagningarna. Inventeringen har legat till grund för en medicinsk revision och ett utvecklingsprogram för läkare och övrig vårdpersonal inom den privata vården.

I kvalitetsutvecklingen ingår även utbildning. Under 1995 anordnades ut-

bildningsdagar för sjuksköterskor i ämnen klimakteriet, prevention samt urogynekologi hos den äldre kvinnan. Föreläsarna var specialister från kvinnoklinikerna.

– För första gången fick sköterskor från de privata mottagningarna träffa varandra, samt träffa sköterskor från kvinnoklinikerna. Det har lett till att man nu har lättare att ta kontakt med varandra, berättar Lennart Wilhelmsson.

Utbildningarna för mottagningssköterskor ska fortsätta under 1996, liksom privatläkarnas egna möten då specialister bjuds in som föreläsare.

Fadderverksamhet

Kvinnoklinikerna har länge arbetat med att i större utsträckning försöka få ut den basala gynekologin till öppenvård. Genom ett utvecklat samarbete med privatpraktikerna har det till stor del lyckats.

En form av fadderverksamhet har gjorts att varje privatläkare nu har en »egen» kollega på Östra sjukhuset eller Sahlgrenska, som privatpraktikern kan kontakta om några frågetecken uppstår. Totalt finns ett 30-tal privatpraktiserande gynekologer i Göteborg och nästan samtliga är kopplade till denna fadderverksamhet.

– Initiativet har kommit från både klinikcheferna på sjukhusen och från privatläkarna. Idag basutredes vi patienterna och kan ofta remittera direkt till exempelvis operation, berättar Lennart Wilhelmsson, som även upplever att samarbetet inneburit att respekten mellan privatpraktiker och läkare på sjukhusen har förstärkts.

Huruvida samarbetet lett till ekonomiska besparingar finns det inga beräkningar på.

– I första hand ska det här vara till nytta för patienterna, exempelvis genom att vi kan korta patientköerna. Men det finns även andra vinster, som att en fungerande vidareutbildning för privatläkarna skapats. Utbildning är inte minst en viktig kvalitetsfråga, säger projektledare Eva Alfzelius på sjukvårdsförvaltningen.

Samverkansgruppen försöker även nå ut till primärvårdsläkarna med information om de privatpraktiserande gynekologerna och kvinnoklinikernas specialister. Genom en ökad personkännedom förbättras förutsättningar för att patienterna ska få adekvat vård.

Peter Örn